

Nunavumi Pulaakatakviit ovalo Nutaat Nunait – Taiguaktakhat

Januarmi, 2008

NUNAVUMI KUUGAIT INUUVIVINIIT

“Nani nunaini, nani hikinik tamalaituk ovalo ikaani nunait, kayumiitut kuugait kuviyut; nani pikpagiyait tamalaituk ovalo hinaktiit tukulaitut....”

Susan Aglukark hukulaakhimaya Song of the Land tuniyut ukpigiayainik nunait, ukpigiayit umayutut itut amigaituni ovalo aalatkiinik kuugait Nunavumi. Atikangitut mikiuyt kuugait ilauyut kingktunit Soper Kuugainut, iluanuukhunik **Katannilik Nunavumi**

Pulaakatakvik, ovalo angiyut kuugait, ilangit Coppermine, Thelon ovalo Kazan, autlaaktut ungahiktumi nunaini, kuugait ilauyut takuyakhainik Nunavut. Kuugait takuyaktuktut angiyumik ilauyut aalatkiinik pilaaktakhainik Nunavumi.

Imaiyakviit Nunavumi kuugait aalangikhimaituk, ilanganut, aalangukhimaituk Inunit ovalo kuviyut avaliitumut nunani, Nunakyuamit.

Hinaangit angilgagiyauyut amigaitut tuktut
ovalo omingmait. Kaalaat, itigaliit ovalo
kakhaut ivavaktut kaiktuunik kuugait haniani
ovalo maligiit, kanguit, kukyuit ovalo mitiit
nigivaktut nunaini, nani kuugait kayumiigaagata
ovalo ivavakhutik haniani tahit ovalo tahiuyait.
Nigivaktut umayut, ilangit, tigiganiat,
amagot, kalviit ovalo nanuit ovalo akhait
– umayukhiukpaktut hinaani kuugait ovalo
ikalukhiulikpaktut inminik.

Hapkoa kuugait atuinakhimayut Inuit, malikhimayait kuugait nunainik, umayukhiukhutik amigaitunik tuktunik, umayukhiukhutik kayakut ikaakviini, amigaiyumata. Takuyakhait hamna nunat atukhimayut takulaaktut ublumi, Inuit atukhimayait uyakat, ikayugiagani umayukhiugutainik ovaluniit iklukhainik, inuuyaangani nakuuyumik. Hapkoa ilauyat, piguyakhait, inuksuit atukhimayut

umayukhiuktinit, kaipkainahualugit tuktut, hanianut nani tukulaaktinik, iigaktuitiminik taluit ovalo tukutikhugit pitikhimut.

Ilangit Inuit autlaakpaktut iluani kuugait
ayami umayukhiukhutik tuktunik ovaluniit
paungakhiukhutik, atukhutik inuuiviviniit
hiniktakviit, ungahikhinahuakhutik
nunaminit, aliaginahualugit inuuyaami
nunami ovalo naalalutik nunait ingilgaatitut.

Kinguliani, kuugait atukhimayut apkotaikhainik kitkani Nunavut, autlaavigiyait nunauyaliukhimaitut nunait ukiumi ovalo ayonaituk autlaagiagani kayakut auyami, tahapkoा kinikhiayut ukiuktaktumi. Autlaaktut, ilangit; Samuel Hearne, Franklin ovalo Tyrrell nukakatigiit atukhimayait kuugait autlaavigivlugit, kinikhiaplutik uyakanik, apkotikhainik Ukiuktaktut Hinaani ovalo Northwest Passage, ikaavvikhait tagiut ovalo amigaitut amiiit niuviktaulaaktut.

Ublumi, aalat kaivaktut naluhuinahuakhusit
nunait ovalo Inuit nunakyuamit aliagiayit
nunait ovalo kinikhiayut pinigutainik
aktuksuhimaituk nunat. Amigaitut
autlaaktut kayakut ovalo aliaginahuaktaat
“*katjaqnaaq*” ilaulilutik inminik
piniktumi Nunatiak.

Iilitagivlugit nakuutiagutait inuuuviviniit
ovalo inminik inuuuviviniit, pingahut
Nunavumi kuugait atiktauhimayut
“Kanatami Inuuuviviniit Kuugait”
– Thelon, Kazan ovalo Soper. Hitamiit,
Coppermine Kuugait, tugaaktauhimayuk
Kanatami Inuuuviviniit Kuugait.
Atugutikhait iniktigiaqani mikhaanut
tamaat atiktuittutkhaiit iniktiliktuut ovalo
iniknahuaktait 2008mi.

Nunavumi pingahut atiktuihimayut ovalo tugaaktauhimayut Kanatami Inuuviniviniit Kuugait hivuliit kuugainik, tamamik ilauyut angiyumik hanatiligiyyit Inuit inuuviniviniit ukiugaalumi.

THELON KUUGAIT

Uataani Thelon Kuugait, autlaktihimayut kivataanit Great Slave Tahianit ovalo nuutitikhutik tamaat nunaini, imaiyakhutik Hudson Bay, haniagut Qamanituaq ovalo Igluligaarjuq. Thelon ovalo kuugauyait kuvivaktut iluanut Thelon Umayuligiyit Minguikitkviit, hanahimayut 1927mi, munagiyaangani tamaliktut omingmait umayukhiuktunit, umayut haniani Thelon amigaitut ovalo aalatkiit ovalo ikhivalaangitut talvani, nani umayukhiuktut Omingmait amigailiktit ovalo nutaat umayut takulaaktut.

Beverly Tuktuit nuutitivaktut iluanut
Thelon nunaini, amigaitpiaktut tuktut,
ilaa takulaaktut kuugaini ovalo ikaaviini.
Tuktuvaat takulaaktut kaangani Thelon.
Nunait aalatkiiktut ovalo alianaktut,
ilauplutik napaaktuliit ilanganut
napaaktuituk nunait ovalo kaiktuit nani
kaalaat ivavaktut, hiugayait kingiktut,
nunait nuutitiyut ovalo kingiktut hikliit
iliuani, taivaktut pingos.

KAZAN KUUGAIT

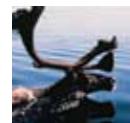
Kazan Kuugait kuviyut kananaganut Nunavumi keeliniinit, ilaulikhutik Thelon iluanut Qamanituaq. Hapko malguk kuugait ikpinaktut hanatiligiyyinik Inuit inuuiviviit; ukiugaalumi, nunait tunivaktut nakuutiaktumik umayukhiukviit ovalo ikalukhiukviit ovalo ikayukhimayat Inuit pilaalugit tuktut ovalo ikaluit. 200mi ukiuni, atulikhimayut apkotikhainik Inuit nuutitikataktut ukiuk tamaat ovalo hinaangit tunilaaktut takuyakhainik Inuit ovalo Itkiliit atukhimayainik nunait. Qamanuriaq tuktuit nuutitivaktut hinaani Kazan ovalo takulaaktut kayaktuktunit. Ovalo, hamna kuugait ovalo tahiiit, imaiyakiytlu ikayuktut amigaitunik ikalukpinik ovalo pilaaktut anginikhaamik ikalukpinik ukiuktaktumi.

SOPER KUUGAIT

Soper Kuugait naitkiyauyt nigiagani
Qikiqtaaluk. Kuviyuk ikaanut Meta
Incognita Nuvuani hanianit Iqaluit,
Kimmirumut, ovalo akhut atuktaunginaktuk
autlaagutainik Inuit Qikiqtaalumi. Tuktut
amigaitut haniani Soper ovalo kaiktuit
haniani kuugait ivavikaktut amigaitunik
tingmianik, ilangit kaalaat ovalo itigaliit.
Aalatkiit uyakat takulaaktut pipkaivaktut
kuugait nakuugitiaktaid nunauyaligiyit.

COPPERMINE KUUGAIT

Ilangani Nunavumi Coppermine Kuugait atiktauhimaliktuk Inuuviniviniit Kuugainik ovalo atugutikhait havaliktut. Hamna angiyuk kuugait kuviyut napaaktulimit Lac De Gras, iluanit napaaktulit ovalo kuviviluni kingiktunit, nunainut kuviviluni Coronation Tagiunganut Kugluktumi. Kayaktuktut hamani kinguliit kuugaini kaanginiaktut amigaitut takuyakhainik Inuit atukhimayait nunait, ovalo piniktuk takuyakhait nunait.

Umayut ilauyut; tuktut, omingmaut, tigiganiat, kalviit, akhait ovalo aalackiit tingmiat, ilauyut; kaalaat, itigaliit, kakhaut ovalo itigagiat.

Kanatami ilaukatauyut kuugait angiyut ovalo aalackiit, Kanatami Inuuiviniit Kuugait kitkaniiut, takuyakhait inminiigutainik ovalo inuuiviviit. Kanatami Inuuiviniit Kuugait Atugutait (CHRS), Kanatami kuugait minguitkivit pilihimayuit. Tuhaktiyyut, munagiyyut ovalo ikayuktut Kanatami kuugait inuuiviviit ovalo pilutik Kanatami hivuliit kuugait munagiyyutiaktut tamaktaililugit.

Ayonaktuk ilauligiagani Kanatami Inuuiviniit Kuugait, atugutait akhuunamata ovalo inihalaitut. Maligutikhait pikatut piyaangani atiktauyumayut kuugait pikaktut maligutikhainik ovalo ukpigitjutikhainik maligutikhait, naunaiyakpaktut Kanatami hivuliit kuugait. Kuugait pikaktukhat inminik ukpigiyyainik, kinguliit ikpinagutainik ovalo olapkivikhait pilaaktakhainik. Hakugiktumik Inunit ikayuktauyukhat atiktautjutainik, takupkailugit ovalo takupkailugit munagitjutikhainik ilihimayut tahapko ukpigiyyait pihimaniaktut.

Hanayaangani Kanatami Inuuiviniit Kuugait malgunik atuktut maligutait, atiktautjutainik ovalo ilitagitjutainik. Nunavumi, Nunavumi Pulaaktiligiyit havakatigiktuun nunait atiktaunaahuaktumik kuugait tamamik maliktaat pilihimayuit ovalo pihamalugit nunait tikitumayainik. Atiktauyaangani kuugait tuniniaktut Kanatami Inuuiviniit Kuugait Katimayiinut ovalo katimayiit pitkutiliniaktut tunilugit Ministamut munagiyyuk, anginiaktait atiktautjutainik talvatuak pihimakpagit CHRSkuut maligutikhait.

Atiktauhimayuk kuugait ilitagiyyaulaaktut munagitjutikhait paknaiyautikhait ovaluniit inuuiviviit uktugutikhait autlaktikpagit katimayinut kavamatkunit atiktaumayainit. Hanatiligiit munagiyyit paknaiyautikhait ovaluniit inuuiviviit uktugutikhait atuniaktut Inuit ukatgilugit ovalo angikhimakpata. Tamamik munagitjutikhait havaniaktait Kanatami Inuuiviniit Kuugait atuniaktut pikaktunik akitgaktuitjutainik ovalo maligutikhainik ovalo ikpiginpagit inminiigutait nunakakaakhimayhut, nunait, inminik nunakaktut ovalo aalat ilaukatauyut.

Tamamik hitamat Nunavumi atiktauhimayut ovalo ilitagiyyauhimayut inuuiviviit kuugait tunivaktut olapkitjutikhainik pilaaktakhait aalangayut nunaini. Kayaktruhimayut ilaukatauyunit tamaat nunakyuamit ovalo tunilutik aliagiyyainik kihimi avaliigiagani ovalo aliahigiagani umayut ovalo nunait. Tamamik kuugait ilauyut nuutitigutainik atuktait aalackiit tuktut ovalo tamamik tunilaaktut aalackiinik nunainik ovalo aalackiit kayumigutait kuugait.

Takulugit avaliitumik ukautait tamamik hapko kuugait ovalo ikayuktauyaangani paknaiyautikhainik autlaagutikhait hapko kuugait, takulugit Nunavumi Pulaaktiligiyit kagituayakut takulvia hamani: www.nunavutparks.com, ovaluniit Kanatami Inuuiviniit Kuugait kagitauyakut takulvia: www.chrs.ca. Ovaluniit, foniklugit Nunavumi Pulaaktiligiyit akiitumi: 1-866-NUNAVUT apigiyaangani Nunavumi Autlaagutikhait Paknaiyautikhainik, katitikhimayut tamamik laisinsikatut munagiyyit, hiniktayviit ovalo ikayugutikhait atuniaktut tamamik kuugaini.

NUNAVUMI PULAAKATAKVIIT OVALO NUTAAT NUNAIT

• 867.975.7700 ☎ 867.975.7747
parks@gov.nu.ca
www.nunavutparks.com

NUNAVUMI PULAAKTILIGIYIT

• 866.NUN.AVUT ☎ 867.979.1261
(1.866.686.2888)
info@nunavuttourism.com
www.nunavuttourism.com

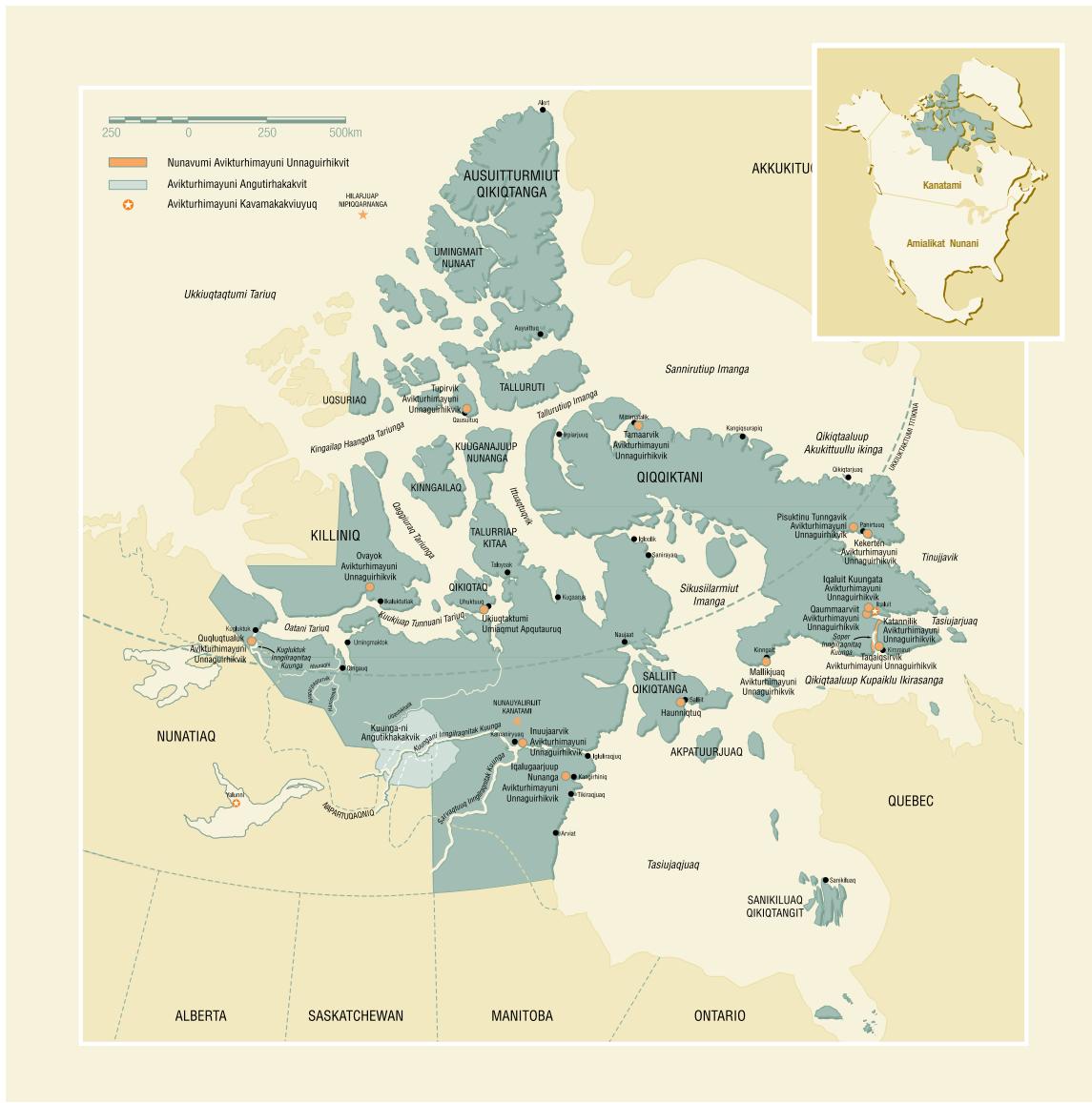
KANATAMI INUUJVIVINIIT KUUGAIT

• 819.994.2913
www.chrs.ca

MIRNGUIQSIRVIIT

NUNAVUT PARKS ΓιαΝΔιγιάΔς ΠΑΡΚΣ PARCS NUNAVUT

ANIKTAILIGIYIT OVALO TAMALAIGUTAIT AUTLAAGUTIT NUNAVUMI

Nunavumi Avikturhimiayuni Unnaguirhikvik tunilaaktut ilanginik pinikpiaktunik takuyakhanik ovalo amigaitunik umayunik ihumagiyanik, kihimi ayokhalaaktut autlaagiagani ilangit avaliitumik nunait. Inminik ayongitukhat ovalo munagilutik imminik aniktailigiyyinik. Hakugiktut hilat aalangulaaktut kilamik, ayokhktilaaktut inuuhitjutainik ayoihaitjutainik ovalo pipkalaaktut ayokhalaagutainik kilamik. Puigungilutitlu, autlaaguvit Nunavumi, nanuit nunainiitutit. Nanuit hakugiktut, kayumiktut ovalo ayongitut hikumi, nunani ovalo imani.

Tuhafaagumaguvit Aniktailigiyit ovalo Tamalaitutait Autlaagutinik ovalo Nanuinik Aniktailigiyiinik Nunavumi, pulaalutit kagitauyakut takulvia hamani: www.nunavutparks.com.

፳፻፲፭-፻፲፭፭፭
Department of Environment
Havakviat Avatiligiyyikut
Ministère de l'Environnement

867.975.7700
867.975.7747
parks@gov.nu.ca
nunavutparks.com

**NUNAVUT PARKS
& SPECIAL PLACES**
Department of Environment
Government of Nunavut
P.O. Box 1000, Station 1340
Iqaluit, Nunavut X0A 0H0

NUNAVUMMI
UNNAGIURHIQVIIT
& INNIITURLIIT
Havakviat Avatiligiyukut
Nunavut Kavamatkut
Qiujtuaa 1000, Nayugaa 1340
Iqaluit, Nunavut X0A 0H0

**PARCS ET ENDROITS
SPÉCIAUX NUNAVUT**
Ministère de l'Environnement
Gouvernement du Nunavut
Case Postale 1000, Succursale 1340
Iqaluit, Nunavut X0A 0H0